

पूर्वीचौकी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७९

पूर्वीचौकी गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : पूर्वीचौकी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम पूर्वीचौकी गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस ऐनको नाम आर्थिक ऐन, २०७९ रहेको छ।

(२) यो ऐन २०७८ श्रावण १ गते देखि पूर्वीचौकी गाउँपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ।

(३) पूर्वीचौकी गाउँपालिकाको राजश्व परामर्श समितीको प्रतिवेदन २०७९ अनुसार तल उल्लेखित राजश्व संकलन तथा छुट गरिने छ।

२. **सम्पत्ती कर :** गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र अनुसूची (१) बमोजिमको मालपोत कर (घर जग्गा कर) लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

३. **घर बहाल कर :** गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र अनुसूची (२) बमोजिमको घरबहाल कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

४. **व्यवसायिक कर :** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची (३) बमोजिम व्यवसायिक कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

५. **व्यापारिक वस्तु कर :** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा आधारित थोक तथा खुद्रा व्यापार, पेट्रोल पम्प, विद्युतिय सामान विक्रि तथा मर्मत, निर्माण सामग्री पसल लगायत आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची (३) बमोजिम व्यापारिक वस्तु कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

६. **अन्य सेवा कर :** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालित व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा श्रृंगार, फर्निचर, भाडा, स्टेशनरी लगायत अन्य व्यवसाय कारोबारका आधारमा अनुसूची (५) बमोजिम अन्य सेवा कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

७. **कृषि जन्य उद्योग कर :** गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित पसल फर्निचर उद्योग र कृषि तथा जडिवुटी निकासी गरिने कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

८. **उर्जामूलक उद्योग कर :** गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कुनै किसिमको उत्पादनमूलक उद्योग र बायो ग्यास तथा अन्य सौर्य प्रविधि, मिल र अन्य स्रोतहरूको कारोबारको आधारमा अनुसूची (४) बमोजिमको उर्जामूलक उद्योग कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

९. **वित्तिय सेवा कर :** गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कुनै किसिमको वित्तिय संस्था संचालन, निर्माण व्यवसायि, रेमिटान्स सेवा, किलनिक, गैर सरकारी अस्पतालहरूको कारोबारको आधारमा अनुसूची (४) बमोजिमको वित्तिय सेवा कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ।

१०. संचार सेवा कर : गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कुनै किसिमको कुरियर, ईमेल, इन्टरनेट लगायतको सेवा संचालन गरेको आधारमा अनुसूची (४) बमोजिमको संचार सेवा कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

११. विशेषयज्ञ परामर्श र अन्य व्यवशायिक सेवा कर : गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कुनै किसिमको चिकित्सक सेवा, ल-फर्म, कन्सल्टेन्सी फर्महरुको कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम विशेषयज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवशायिक सेवा कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

१२. अन्य व्यवशाय कर : गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्तिले कवाडी सामानको थोक विक्रेताको कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम अन्य व्यवशाय कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

१३. सामान्य उद्योग : गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्तिले गिल उद्योग, कटिङ उद्योग र अन्य उद्योग संचालन तथा कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम सामान्य उद्योग कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

१४. काठ बुवानी कर : गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले खयर वा सो सरहको काठ, कु काठ लगायतको टुक तथा टयाक्टरमा बुवानी गरेको कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम काठ बुवानी कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

१५. बहाल/विरोटी शुल्क र हाट बजार कर : गाउँपालिको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले हाट बजार संचालन र बहाल/विरोटी शुल्क कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

१६. प्राकृतिक साधन उपयोग कर : गाउँपालिको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ढुङ्गा, गिटी, बालुवा छपनि सादा ढुङ्गा र माटो पैठारी सम्बन्धि कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम प्राकृतिक साधन उपयोग कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

१७. प्रति व्यावशायिक कर : गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले गाडीमा सामान घुमाएर वेच्ने र खाद्यान्न सामग्री घुमाएर वेच्ने कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम प्रति व्यावशायिक कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

१८. निकासी कर : गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले पशुजन्य वस्तुहरुको निकासी कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम निकासी कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

१९. पोल्ट्री फर्म संचालन कर : गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले पोल्ट्री फर्म संचालन गरे बापत कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम पोल्ट्री फर्म संचालन कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ ।

२०. विज्ञापन कर : गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र हुने विज्ञापन अनुसूची (५) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिने छ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

२१. पार्किङ शुल्क कर : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ठुला तथा साना सवारी साधनहरु पार्किङ स्थलमा पार्किङ गरेमा अनुसूची (६) वमोजिम पार्किङ शुल्क कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

२२. कर छुट : योजनाहरु, छात्रवृत्ति, आर्थिक सहायता, निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार, दैवि प्रकोप र जेष्ठ नागरिक भत्ता प्राप्तको लागी गरिने मन्जुरनामाको सिफारिसमा सिफारिस दस्तुर छुट दिने र यसमा उल्लेखित अनुसूचीमा कर नलाग्ने भनि उल्लेख गरेका र यस बाहेक कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

२३. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि : यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

२४. गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा शुल्कको दस्तुर अनुसूचि (७) वमोजिम हुनेछ ।

२५. यसमा छुट हुन गएका कर दस्तुर सिफारिस र अन्य शुल्क र कार्य सम्पादन सम्बन्धमा कार्यपालिकाले राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसमा अवस्था अनुसार मापदण्ड बनाई कर दस्तुर सिफारिस र अन्य शुल्क सम्बन्धमा निर्णय गर्न सक्नेछ ।

करका श्रोत, दर तथा दायराहरु

अनुसूचि १

सि. न.	शिरषक	दर रु मा	कैफियत
१	मालपोत कर(प्रति रोपनी)		
क	अव्वल	५	
ख	दोयम	४	
ग	सिम	३	
घ	चाहार	२	
अनुसूचि २			
२	घर बाहाल कर वर्ग फिटमा प्रति वर्गफिट		
क	कच्चि घर	०।१	
ख	पक्कि घर	०।२५	
अनुसूचि ३			
३	व्यवसायिक कर		
क	साधारण होटल तथा चिया नास्ता पसल	५१०	
ख	रेष्टुरेन्ट एण्ड लज	५५०।	
४	व्यापारिक वस्तु कर		
क	किराना थोक पसल	५१०।	
ख	किराना खुद्रा पसल	२५०।	
ग	कपडा थोक पसल	५१०।	
घ	कपडा खुद्रा पसल	२५०।	

ड	पेट्रोल पम्प	२०,०००।	
च	विद्युत सामान तथा विद्युतिय सामान्य (टिभि, घडि, मोबाइल, रेडियो) बिक्री तथा मर्मच	५१०।	
छ	हेभि इंक्विमेन्ट (बस, ट्रक, कार, मोटर साइकल, टेम्पो, साइकल मर्मत, कारखाना तथा टायर मर्मत केन्द्र)	१०५०।	
ज	निर्माण सामग्री पसल	८५०।	
झ	सुन चांदी पसल	५५०।	
ञ	उनि धागो पसल	१५०।	
ट	जुता चप्पल पसल	२५०।	
ठ	सपिड सेन्टर	३५०।	
ड	अन्य सेवा		
क	धुगार पसल	२५०	
ख	फर्निचर पसल	५५०।	
ग	भाडा र गिफ्ट पसल	२५०	
घ	केबुल नेटवर्किड	२५०।	
ङ	स्टेशनरी पसल	५५०।	
च	नर्सरी तथा फलफुलका विरुवा विक्री वितरण पसल	६०।	
छ	तरकारी पसल	६०।	
ज	बिज भण्डार	६०।	
झ	मासु पसल	५५०।	
ञ	कपडा सिलाई	१६०।	
ट	हेयर कटींग	११०	
ठ	आर्ट	११०।	
ड	फोटो स्टूडियो	२५०	
ण	रंगरोधन	२५०।	
त	चश्मा पसल	११०।	
थ	मर्मत संभार	११०।	

अनुसूचि ४

६	कृषजन्य उद्योग		
क	कृषि वा वन पैदावारमा आधारित पसल, फर्निचर उद्योग	३५००।	
ख	कृषि तथा जडिबुटी निकासि	२५००।	
७	उर्जामूलक उद्योग		
क	वायो ग्यास तथा अन्य सौर्य प्रविधि र अन्य स्रोतहरु	२००।	
ख	उत्पादनमूलक उद्योग (पाउरोटी, चाउमीन)	५५०।	

ग	मिल	५५०।	
८	वित्तिय सेवा		
क	वित्तिय संस्था र सहकारी संस्था	१५०।	
ख	रेमिटान्स सेवा	१५०	
ग	स्वास्थ्य सेवा		
घ	निजि तथ गैरसरकारी अस्पताल	२००।	
ङ	क्लिनिक तथा ल्याव	५५०।	
च	निर्माण व्यावसायि (क,ख,ग,घ)	१०५०, ८५०, ७५०, ५५०	
९	संचार सेवा		
क	निजि क्षेत्रका कुरियर, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट र टेलिफोन	१५०।	
१०	विशेषज्ञ परामर्श र अन्य व्यवसायिक सेवा	१५०	
क	चिकित्सक विशेषज्ञ स्वास्थ्य सहायक, कविराज सेवा	५५०।	
ख	ल-फर्म	५५०।	
ग	कन्सल्टेन्सि फर्म	५५०।	
घ	अडिटर फर्म	५५०।	
११	अन्य व्यावसाय		
क	कवाडि सामानको थोक विक्रेता	१०१००।	
१२	सामान्य उद्योग		
क	कटिड ढुङ्गा उद्योग	५५०।	
ख	थिल उद्योग	१०५०।	
ग	अन्य उद्योग	५५०।	
१३	काठ ढुवानि कर		
क	खयर वा सो सरहको काठ		
ख	ट्रक	३५००।	
ग	ट्याक्टर	२५००।	
घ	कु-काठ वा सो सरहको काठ		
ङ	ट्रक	२५००।	
च	ट्याक्टर	१५००।	
१४	बहाल/बिरोटी शुल्क	५००।	
१५	हाट बजार	५००।	
१६	प्राकृतिक साधन उपयोग कर		
क	ढुङ्गा गिट्टि प्रति हेमि ट्रक	३००।	

ख	दुइगा गिट्टि प्रति मिनि ट्रक	२५०।	
ग	दुइगा गिट्टि प्रति हेभि दयाक्टर	१५०।	
घ	बालुवा प्रति ट्रक	३५०।	
ङ	उपनि सादा दुइगा प्रति दयाक्टर	१५०।	
च	कालि माटि र रातो माटो प्रति दयाक्टर	२५०।	
१६	प्रति व्यावसायिक कर		
क	गाडिमा सामान घुमाएर वेच्नेहरुका लागि प्रति पटक	१५०।	
ख	खाद्यान्न सामाग्री घुमाएर वेच्नेहरुको लागि प्रति पटक	५५।	
१८	निकासि कर		
क	रागा, भैसि र बंगुर प्रति गोटा निकास	३५०।	
ख	खसि, बोका प्रति गोटा	१५०।	
ग	हास कुखुरा र अन्य पशुपन्छि प्रति गोटा	२५।	
१९	पोलिट्रिकर्म सञ्चालन	५५०।	

नोट: म्याद भित्र नबुझाउने कुनै पनि करदाताहरुबाट बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण व्यवसायकर र प्रती वर्ष १० प्रतिशतका दरले जरिवाना सहित व्यवसायकर असुल गरिनेछ ।

अनुसूची ५ विज्ञापन कर

क्र.सं	विज्ञापन कर	रकम
१	साइन बोर्ड, ग्लोब बोर्ड, स्टल आदिमा २५ वर्ग फिट भन्दा माथि	२२००।
२	साइन बोर्ड, ग्लोब बोर्ड, स्टल आदिमा २५ वर्ग फिट भन्दा सम्म	१५००।
जम्मा		१५०००।

अनुसूची ६ पार्किङ शुल्क

क्र.सं.	शुल्क	रकम
१	ठुला सवारि साधन प्रति घण्टा	१०
२	साना सवारि साधन प्रति घण्टा	५
	जम्मा	५०००

अनुसूची ७

सेवा शुल्क तथा सिफारिस दस्तुर

गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराउने सिफारिसहरूको निम्न बमोजिम निवेदन फाराम, निवेदन दस्तुर र सिफारिस दस्तुर लिने।

क्र.स	विवरण	आ.व.२०७९/०८० का लागी तोकीएको सेवा शुल्क तथा सिफारिस दस्तुर
१	घर जग्गा नामसारी	५००।
२	मोही लागत कट्टा	१०००।
३	घर कायम सिफारिस	५००।
४	छात्रवृत्ति सिफारिस	नलाग्ने
५	विपन्न विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिस	नलाग्ने
६	अपांग सिफारिस	नलाग्ने
७	अस्थायी बसोबास सिफारिस	१०००।
८	स्थायी बसोबास सिफारिस	५००।
९	नागरिकता सिफारिस	५०।
१०	अगीकृत नागरिकता सिफारिस	५०००।
११	आर्थिक अवस्था कमजोर सिफारिस	नलाग्ने
१२	आर्थिक अवस्था सम्बन्धि सिफारिस बलियो	१०००।
१३	विद्युत जडान सिफारिस (नक्सा पास भएको)	१००।
१४	विद्युत जडान सिफारिस (नक्सा घरको पास नभएको)	१५०।
१५	धारा जडान सिफारिस (नक्सा पास भएको)	१००।
१६	धारा जडान सिफारिस (नक्सा पास नभएको)	१५०।
१७	जिवित रहेको सिफारिस	२००।
१८	जग्गा मुल्याकन सिफारिस /प्रमाणीत प्रती लाख	५००।

१९	व्यवसाय बन्द सिफारिस	५००।
२०	व्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारीस	२००।
२२	अदालत शुल्क मिनाहा सिफारिस	नलाग्ने
२३	नाबालक सम्बन्धि सिफारिस	५०।
२४	चौपाया ओसार पसार सम्बन्धी सिफारिस	१०५०।
२५	व्यवसाय दर्ता सर्जिमिन सिफारिस	१००।
२६	उद्योग ठाउँसारी सिफारिस	१०५०।
२७	विद्यालय ठाउँसारी सिफारिस	१०५०।
२८	आन्तरिक बसाईसराई सिफारिस	२००।
२९	विद्यालय कक्ष बृद्धि, सिफारिस (निजी)	२२००।
३०	पुर्व प्राथमीक विद्यालय ओल्ने सिफारिस / अनुमती निजी)	२२००।
३१	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस	१००।
३२	जग्गा दर्ता सिफारिस	१०००।
३३	संरक्षक सिफारिस (व्यक्तिगत)	नलाग्ने
३४	सरकारको नामा बाटो कायम सिफारिस	५००।
३५	नाता प्रमाणीत	१००।
३६	नाता प्रमाणीत गर्नुपर्नेको हकमा	२००।
३७	नाता प्रमाणीत सिफारिस (अंग्रेजी)	५००।
३८	निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	नलाग्ने
३९	अन्य कार्यालयको माग अनुसार विवरण खुलाई पठाउन पर्ने	नलाग्ने
४०	अन्य कार्यालयको माग अनुसार रोहबरमा बसी विवरण खुलाई पठाउन पर्नेमा	२०००।
४१	संस्था दर्ता सिफारिस (नाफामुखी)	१०५०।
४२	संस्था नविकरण	५००।

४३	संस्था दर्ता सिफारिस (गैर नाफामुखी)	५००१
४४	संस्था नविकरण र गैर नाफामुखी)	२००१
४५	फर्म दर्ता	१५००१, २५००१
४६	फर्म नविकरण	१५००१, २५००१
४७	घर बाटो प्रमाणीत (मुल सडक अन्तर्गत)	५००१
४८	घर किल्ला प्रमाणीत	१५००१
४९	जन्म दर्ता प्रमाणीत	५०१
५०	विवाह प्रमाणीत	५०१
५१	फरक फरक नाम , घर प्रमाणीत , सिफारिस	१५०१
५२	फरक फरक जन्म मिति प्रमाणीत , सिफारिस	२५०१
५३	कागत / मञ्जुरीनामा प्रमाणीत	१००१
५४	हकदार प्रमाणीत	२५०१
५५	अविवाहित प्रमाणीत	१५०१
५६	जग्गा घनी पुर्जा हराएको सिफारिस	१५०१
५७	मिलापत्र कागत गराउने	५०० दुवै पक्षबाट ५०० का दरले जम्मा रु १०००१
५८	जन्म / मृत्यु / बसाईसराई / सम्बन्धविच्छेद दर्ता	५०१ (३५ दिन भित्र निःशुल्क)
५९	प्रमाणीकरण (भेरिफिकेशन)	१००१
६०	बन्द कोठा खोल्ने रोहवरमा	१००१
६१	नयां मदिरा सिफारिस डिलर	१५०००१
६२	नयां मदिरा सिफारिस (फुटकर)	१००००१
६३	मदिरा नविकरण (डिलर)	५०००१
६४	मदिरा नविकरण (फुटकर)	३०००१

६५	बाख्राको उपचार बाफत	५१००
६६	पशुको उपचार बाफत	१०१००
६७	कुकुर बिरालो , घोडा र खच्चर	२५१००
६८	कूखुराको पोष्टमार्टम	५०१००
६९	गुठीको नामसारी तथा सेयर खरिद	५०००१
७०	एक्सरे	२५०१
७१	भिडियो एक्सरे	३००१
७२	फर्म दर्ता	६५०१
७३	नविकरण	५००१
७४	भेडा च्याङग्रा इलाई घुमाई चरि चराउने प्रतिगोटा	५१
७५	एक्जाभेटर भाडा: (क) प्रति कार्य दिन (८घण्टा) ब्रकेट बापत रु	२००००१
७६	एक्जाभेटर भाडा: (ख) प्रति कार्य दिन (८घण्टा) ब्रकेट बापत रु	२४०००१